

HM TREASURY

Kontrola potrošnje u Ujedinjenom Kraljevstvu

Uloga Ministarstva finansija NJKV

- Uloga uređena zakonom, odgovoran Parlamentu
- Uređuje budžetski okvir
- Mora centralno da odobri sve obaveze na teret javnih rashoda, pre nego što ih podnese Vladi na kolektivno odobravanje
- Ministar (Chancellor) i Glavni sekretar Kabineta
- Definiše godišnji budžet (uključujući i promene u porezima); i vrši **raspored sredstava u skladu sa utvrđenim višegodišnjim pregledom potrošnje** (Spending Reviews)
- Nadležnost za utvrđivanje **predloga budžeta** (Estimates)
- Pomoćnici ministra za budžet/finansije (Accounting Officers) odgovorni su Parlamentu.

Ministarstvo finansija NJKV u praksi

- Tim za potrošnju fokusira se na svako ministarstvo.
 - Stara se da su politike u skladu sa fiskalnim planovima Vlade.
 - Odobrava potrošnju iznad “dodeljenih nivoa”.
 - Stara se da su predlozi budžeta i računi u saglasnosti sa planovima potrošnje.
- Centralni timovi prate ukupnu poziciju potrošnje i poreza. Savetuju ministre o pitanjima fiskalnoj politici na osnovu ove pozicije.
- (Najčešće) 2 fiskalna događaja godišnje. Ovo je prilika za Ministra finansija da unese izmene u planove potrošnje i prihoda.

Budžetski okvir UK – pregled

Budžetski okvir UK za 2012. godinu (deo 1)

- Prelazak sa planiranja budžeta na gotovinskoj osnovi na planiranje budžeta obračunskoj osnovi 2001. godine
- Decentralizovani budžeti, podeljeni na resurse i kapital:
 - **Limiti rashoda po ministarstvima (Departmental Expenditure Limits (DEL)):** fiksirani godišnji limiti potrošnje po ministarstvima
 - **Godišnji rashodi (Annually Managed Expenditure (AME)):** automatski stabilizatori, kamata na dug, neto EU, samo finansiranje, i sl.
- DEL sredstva rezerve
- Ograničenja za prenose neutrošenih sredstava na kraju godine
- Neraspoređena sredstva za isplate po ministarstvima
- Strogo reagovanje na kršenje limita po ministarstvima

Budžetski okvir UK za 2012. godinu (deo 2)

- Ministarstva su u obavezi da zatraže saglasnost Ministarstva finansija pre izvršenja rashoda iznad dodeljenog nivoa
- Ministarstvo prati potrošnju po Ministarstvima tokom godine i vrši procenu rizika kako na nivou ministarstva, tako i na agregatnom nivou
- DEL sredstva rezerve za nepredviđene rashode (manje od 1%)
- Ograničenja na prenose između aproprijacija i prenos neutrošenih sredstava na kraju godine (povraćaj neutrošenih sredstava u budžet - Budget Exchange)
- (Novo) obaveza da ministarstva predvide sredstva rezerve u visini od 5%

Kancelarija za budžetsku odgovornost

- Ministar finansija osnovao je novu Kancelariju za budžetsku odgovornost (Office for Budget Responsibility - OBR).
 - Vršiti **nezavisnu ocenu javnih finansija** i ekonomije. Ima direktnu kontrolu nad projekcijama i donosi sve ključne zaključke kojima se treba rukovoditi prilikom izrade zvaničnih projekcija.
 - Nezavisnost suda OBR omogućuje da se politike formulišu na bazi nepristrasnog gledišta o budućim ekonomskim kretanjima, **čime se poboljšava pouzdanost fiskalnih projekcija.**
 - **Ministar zadržava nadležnost nad fiskalnom politikom** i utvrđuje fiskalni mandat, ciljeve fiskalne politike.
 - Dva puta godišnje, prilikom objavljivanja budžetskih i jesenjih projekcija, Kancelarija za budžetsku odgovornost potvrđuje da li politike Vlade imaju više od 50% šanse za ostvarivanje projektovanih fiskalnih ciljeva.
-

Odgovornost – Nacionalna revizorska institucija (NAO) i Parlament

Po usvajanju the Nacionalnog zakona o reviziji iz 1983. godine, Nacionalna revizorska institucija (National Audit Office (NAO)) počela je sa sprovođenjem studija/analiza vrednosti za uloženi novac. Svake godine se objavi do 70 izveštaja.

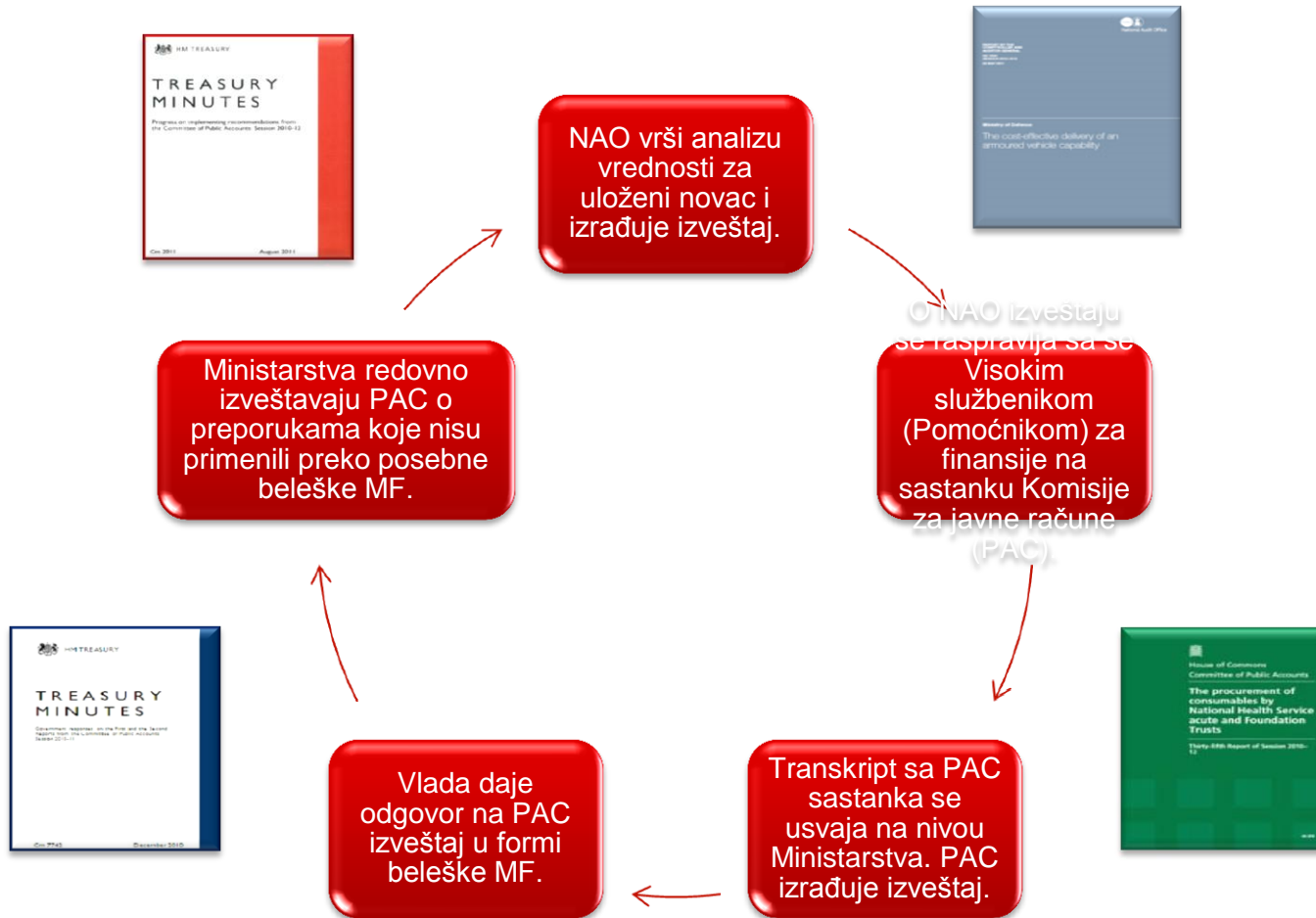

HOUSE OF COMMONS

- Odbor za javne račune (Committee for Public Accounts (PAC)) koji je osnovao Donji dom Parlamenta, vrši analizu računa rashoda na kojima se prikazuju aproprijacije iznosa koje je odobrio Parlament.
- Odbor je osnovan 1861. godine.
- Odbor čini 14 članova. Predsedavajući je iz redova opozicije. Ekonomski sekretar MF (Trezora) je ex-officio član.

Odgovornost-NAO proces

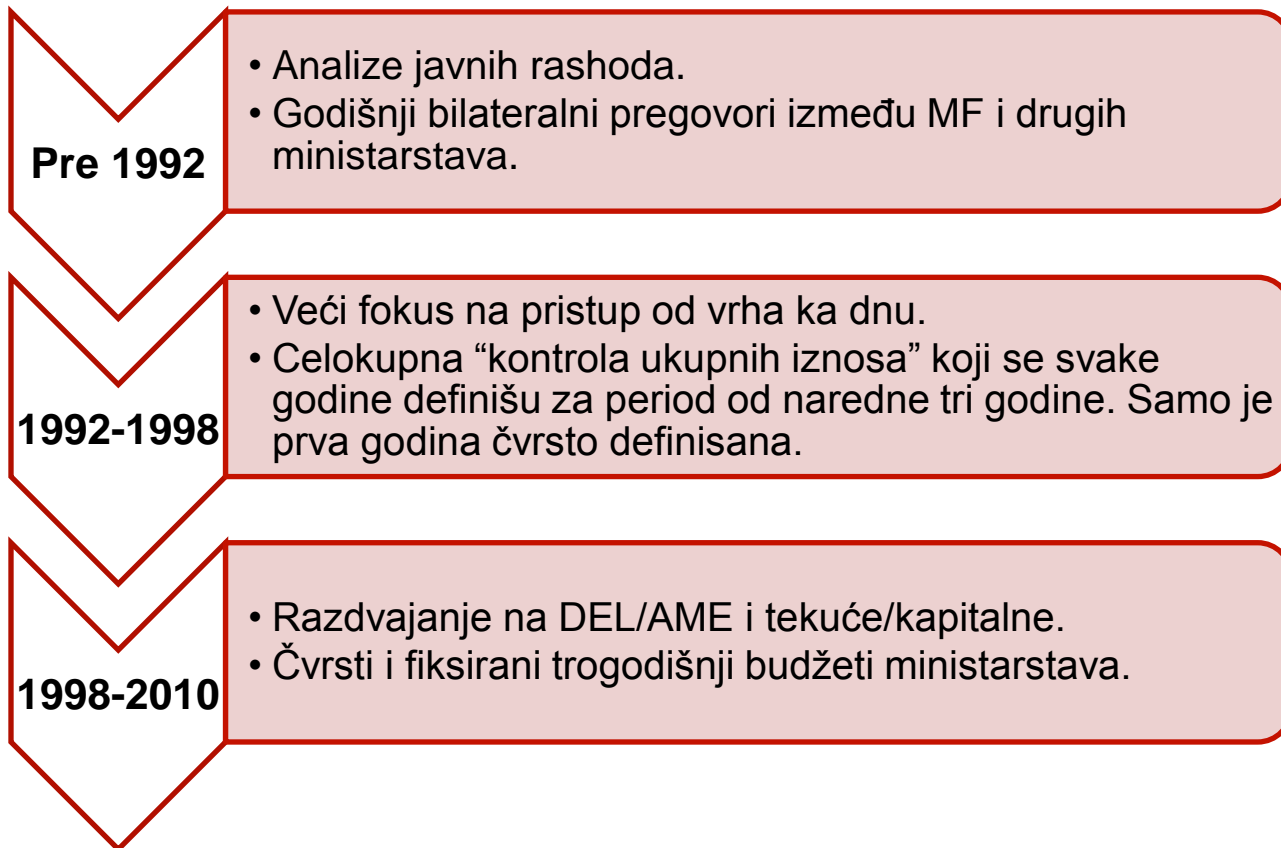

Odgovornost – pregled celog procesa

- Ako ministarstvo očekuje da će potrošiti više od odobrenog budžeta, potrebno je da u prvoj instanci pokuša da smanji pritisak na politike.
- Ako ovo nije izvodljivo, MF će da razmotri dodatno finansiranje za one pritiske koji su istinski “nepredvidljivi, neizbežni i koje nije moguće apsorbovati”. Međutim, ukupni iznos sredstava rezerve je veoma mali.
- Ako ministarstvo prekorači iznos sredstava koji mu je odobrio Parlament, neophodno je da od Parlamenta dobije odobrenje za povećanje budžeta.
- Ovakvo glasanje za povećanje sredstava ili bilo kakva druga nepravilnost u računima ministarstava će dovesti do toga da Nacionalna revizorska institucija kvalifikuje račune.
- Komisija za javne račune može da održi sastanak na kom će se raspravljati o prekomernoj potrošnji ili neregularnostima do kojih je došlo.

Pristup MF rasporedu budžeta

Pregled potrošnje: pregled procesa (deo 1)

- Ministarstvo finansija UK utvrđuje budžete Ministarstava u trogodišnjim “pregledima potrošnje” - kombinacija programskog i pristupa planiranja budžeta od nule.
- Vlada definiše ukupni nivo potrošnje koji je podeljen na resurse i kapital.
- Ministarstvo finansija NjKV svakom ministarstvu dodeljuje “predlog sredstava potrošnje” i smernice o tome koje podatke i analize treba da dostave.
- Serija bilateralnih i kolektivnih sastanaka (‘Quad’, Odbor Vlade za javne rashode i Vlada).
- Uključivanje zainteresovanih strana – seminari, nezavisne analize, internet portal.

Pregled potrošnje: pregled procesa (deo 2)

- Ministar u Parlamentu drži govor u kojem objavljuje Pregled potrošnje i objavljivanje Pregleda potrošnje kao dokumenta (u štampanoj i elektronskoj verziji)
- Debata u Parlamentu
- Nadzor koji vrši Posebni odbor Ministarstva finansija
- Međutim Parlament ne mora da izglasa ili usvoji planove Vlade u ovoj fazi – ovo se dešava u okviru godišnjeg **procesa u kojem se raspravlja o predlozima budžeta**
- Predlozi budžeta su instrument kojim Vlada svake godine traži sredstva od Parlamenta i odobrenje parlamenta za rashode po ministarstvima

Jačanje finansijskog upravljanja

- Ministarstvo finansija NjKV se kontinuirano trudi da unapredi finansijsko upravljanje, ove jeseni – revizija izveštavanja o finansijskom upravljanju
- Objavljivanje *Unapređenje kontrole potrošnje* – bolje (ranije) upravljanje rizikom, 5% sredstava rezerve, unapređena razmena podataka
- Osnivanje grupe za efikasnost i reformu u Vladi (kabinetu Premijera)
- Stalni program za unapređenje profesionalizma u oblasti finansija, uključujući i nedavnu zamenu baze podataka za skladištenje i praćenje podataka o javnoj potrošnji i programu obuke zaposlenih
- Najava uvođenja 'čvrstih limita' za rashode za socijalnu zaštitu – detalji će biti razrađeni naknadno